

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	SPOŁECZNE ROLE PEDAGOGA – D1-12
Nazwa przedmiotu w j. ang.:	SOCIAL ROLES OF PEDAGOGY
Kierunek studiów:	PEDAGOGIKA
Specjalność/specjalizacja:	PEDAGOGIKA SPOŁECZNO – OPIEKUŃCZA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne
Obszar kształcenia:	nauki humanistyczne i społeczne (wg wykazu)
Dziedzina:	nauki humanistyczne i społeczne (wg wykazu)
Dyscyplina nauki:	pedagogika (wg wykazu)
Koordinator przedmiotu:	dr Małgorzata Wójcik

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenie specjalnościowe w zakresie pierwszej specjalności
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	I, 2
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - zaj. audytoryjne 45 h,
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	_____
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Umiejętność czytania ze zrozumieniem

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów; 1 punkt =25-30 godzin pracy studenta, w tym praca na zajęciach i poza zajęciami):	3 (A+B)	stacjonarne	
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela (kontaktowych, w czasie rzeczywistym, w tym testy, egzaminy etc) z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Zajęcia audytoryjne - ćwiczenia Konsultacje dotyczące pracy w bibliotece W sumie: ECTS	45 5 50 2	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS (np. praca w bibliotece, w sieci, na platformie e-learningowej, w laboratorium, praca nad projektem końcowym, przygotowanie ogólne; suma poszczególnych godzin powinna zgadzać się z liczbą ogólną)	praca w bibliotece praca na platformie e-learningowej w sumie: ECTS	20 5 25 1	
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS (ta liczba nie musi być powiązana z liczbą godzin kontaktowych, niektóre zajęcia praktyczne/laboratoryjne mogą odbywać się bez udziału nauczyciela):	Konsultacje dotyczące projektu badawczego praca w grupie lub w parze nad projektem badawczym ECTS	1 25 1	

4. Opis przedmiotu

<p>Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów tematykę ról pełnionych przez pedagoga społeczno – opiekuńczego, ich filozoficznego, społecznego, psychologicznego i pedagogicznego kontekstu. Studenci zapoznają się z odmianami ról inter- i intrapersonalnych. W toku przedmiotu rozwiną umiejętności posługiwania się pojęciami, charakterystycznymi dla wyłonionych i analizowanych ról w celu opisu zakresu działań pedagoga s-o (zadań). Ponadto podejmą refleksję i samokształcenie nad własnym zasobem kompetencji inter- i intrapersonalnych, umożliwiających budowanie osobistej tożsamości pedagogicznej.</p>
<p>Metody dydaktyczne: dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe, debata, gry dydaktyczne, drama, metoda projektu, praca z tekstem, pisemna i ustna burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, wyjaśnienie, pokaz, metody warsztatowe, metody i techniki pedagogiki twórczości;</p>
<p>Treści kształcenia: Zajęcia audytoryjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie efektów kształcenia, ich sposobów weryfikacji. Teorie roli społeczne. 2. Pedagog społeczno – opiekuńczy – zawód czy profesja? Znaczenie wiedzy akademickiej w rozwoju kompetencji interpretacyjnych, sprawnościowych i podmiotowych pedagoga społeczno – opiekuńczego. 3. Rola prowadzącego grupę w placówkach opieki częściowej lub całkowitej - cele, zadania, zasady i zabawy interakcyjne. 4. Znaczenie przekonań, stereotypów i uprzedzeń w roli pedagoga. Sposoby ich dezaktywacji. Projekcja fragmentu filmu <i>Serce lwa</i> - dyskusja. 5. Twórczość i innowacyjność, jako wyznaczniki kompetencji pedagoga s-o na miarę XXI w. Praca z

dzieckiem zdolnym.

6. Dyskusja nad filmem *Bez tajemnic* - pedagog w roli terapeuty.
7. Pedagog, jako osoba twórcza - zasady, metody i techniki pracy z podopiecznymi oraz ze zdolnymi.
8. Prezentacja projektów badawczych na temat ról zadań pełnionych przez pedagoga społeczno – opiekuńczego:
 - a. interpersonalnych – osoba komunikująca się, prowadzący grupę, wychowawca, opiekun, terapeuta, diagnosta, edukator, animator kultury, dyrektor, innowator, pracownik socjalny, os. współpracująca z rodzicami, koordynator, biurokrata, mediator/negocjator, pedagog wsparcia/facilitator;
 - b. intrapersonalnych – refleksyjny praktyk, badacz, osoba twórcza, osoba doskonaląca się;

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu <i>(kod przedmiotu + kod efektu kształcenia)</i>	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy		
D1-9. K_W01 D1-9. K_U07, D1-9. K_U08, D1-9. K_U11 D1-9. K_U13	Wiedza: <ul style="list-style-type: none"> • Opisz filozoficzne, społeczne, psychologiczne i pedagogiczne podstawy ról pełnionych przez pedagoga społeczno-opiekuńczego; Umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> • Opisz zakres działań (zadania) w ramach wyodrębnionych ról inter- i intrapersonalnych pedagoga społeczno – opiekuńczego; Kompetencje społeczne: <ul style="list-style-type: none"> • Zapisz własne cele i zadania dotyczące samokształcenia w sferze kompetencji zawodowych; K_U13 	K_W01 K_U07, K_U08, K_U11 K_U13		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:				
Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji	Ocena formująca – przykładowe sposoby jej wystawienia poniżej	Ocena końcowa przykładowe sposoby jej wystawienia poniżej
1.	D1-9. K_U07, D1-9. K_U08, D1-9. K_U11 D1-9. K_W01	Prezentacja projektu grupowego w formie tekstu, dyskusja,	Ocena prezentacji ustnej, ocena zaangażowania w dyskusji, umiejętności podsumowania, wartościowania	Zaliczenie teoretycznego projektu badawczego
2.	D1-9. K_U13, D1-9. K_W01	Refleksja pisemna	Analiza samooceny	Zaliczenie samooceny
3.	D1-9. K_U07, D1-9. K_U08, D1-9. K_U11	Gra dydaktyczna	Ocena zaangażowania i współdziałania,	Ocena rozwiązanej zadania problemowego, zaliczenie samooceny
4.	D1-9. K_U07, D1-9. K_U08,	Zabawy interakcyjne	Ocena zaangażowania,	Ocena praktycznych

	D1-9. K_U11		otwartości i współdziałania,	umiejętności
5.	D1-9. K_U07, D1-9. K_U08, D1-9. K_U11	Ćwiczenia (praca samodzielna, praca w parach)	Ocena zaangażowania,	Ocena rozwiązanych zadań vs samoocena
6.	D1-9. K_W01 D1-9. K_U07, D1-9. K_U08, D1-9. K_U11	Kolokwium	Sprawdzian umiejętności	Zaliczenie pracy pisemnej

Kryteria oceny:

w zakresie wiedzy		Efekt kształcenia
Na ocenę 3,0	Opisze podstawy filozoficzne, społeczne, psychologiczne i pedagogiczne wyodrębnionych ról inter- i intrapersonalnych pedagoga społeczno – opiekuńczego;	D1-9. K_W01
Na ocenę 5,0	Opisze związki i zależności pomiędzy filozoficznymi, psychologicznymi, społecznymi i pedagogicznymi wyznaczającymi zakres ról inter- i intrapersonalnych pedagoga s-o.	
w zakresie umiejętności		
Na ocenę 3,0	Wyodrębnionym w toku zajęć rolom pedagoga s-o poprawnie przyporządkuje podstawowy zakres działań (typowe zadania), używając do ich opisu adekwatnych pojęć;	D1-9. K_U07, D1-9. K_U08, D1-9. K_U11
Na ocenę 5,0	Wyodrębnionym w toku zajęć rolom pedagoga s-o poprawnie przyporządkuje pełny zakres działań (typowe i nietypowe zadania), używając do ich opisu adekwatnych pojęć. Samodzielnie opisze analizę przeprowadzonych badań socjometrycznych ze wskazaniem programu naprawczego.	
w zakresie kompetencji społecznych		
Na ocenę 3,0	Zapise własne cele i zadania dotyczące samokształcenia w sferze kompetencji zawodowych;	D1-9. K_U13
Na ocenę 5,0	Zapise własne cele i zadania dotyczące samokształcenia w sferze kompetencji zawodowych; Wykaże się postawą zaangażowania, współdziałania i odpowiedzialności za przyjęte zadania.	D1-9. K_U13

Kryteria oceny końcowej z zajęć audytoryjnych:

aktywność za zajęciach

ocena z prac samodzielnych – mini kolokwia (praca samodzielna, praca w parach, praca w grupach),

ocena z grupowego projektu badawczego

na ocenę bdb – uzyskane co najmniej 86% z kryteriów oceny końcowej; na ocenę dst od 51% z kryteriów oceny końcowej

Zalecana literatura:

Podstawowa (do wyboru, w zależności od tematyki projektu):

- Ablewicz K., *Janusza Korczaka personalizm ponadwyznaniowy*, [w:] *Wychowanie na rozdrożu. Personalistyczna filozofia wychowania*, red. F.Adamski, Kraków 1999.
- Ablewicz K., *Pedagog kultury, jako badacz i uczestnik rzeczywistości kulturowej (aspekt metodologiczny)*, „Edukacja”, nr 3, 1999.
- Czerepaniak-Walczak M., *Wychowanie do czasu wolnego: poszukiwanie miejsca dla „homo ludens” w świecie „homo faber”* [w:] *Wychowanie. Pojęcia-procesy-konteksty*, red. M.Dudzikowa, M.Czerepaniak-Walczak, t.2, GWP, Gdańsk 2007.

- Czerska B., *Kompetencje komunikacyjne w kształceniu pedagogów – projekt zajęć*, [w:] *Paradygmaty akademickiego kształcenia pedagogów*, red. A.Sajdak, D.Skulicz, UJ, Kraków 2010.
 - *Dyrektor i szkoła. Wspomaganie rozwoju ucznia*, red. K.Polak, UJ, Kraków 2001.
 - Gajewska G., *Wsparcie dziecka w rozwoju. Konteksty opieki i edukacji*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2009.
 - Ingarden R., *O odpowiedzialności i jej podstawach ontycznych* [w:] *Wokół problemów działania społecznego*, red. E.Marynowicz-Hetka, J.Piekarski, seria BPS, „Śląsk”, Katowice 1998.
 - Janowski A., *Poznanwanie uczniów, Zdobywanie informacji w pracy wychowawczej*, WSiP, Warszawa 2000.
 - *Kształcenie dla innowacji pedagogicznych*, Schulz R., red. UMK, Toruń 1992.
 - Pik K., *Problemy praktyki pracy socjalnej*, [w:] *Profesje społeczne w Europie. Z problemów kształcenia i działania*, red. E.Marynowicz-Hetka, A.Wager, J.Piekarski, seria BPS, „Śląsk”, Katowice 1998.
 - Pipher M., *Ocalić Ofelię*, Media Rodzina, Poznań 1994.
 - *Podstawy edukacji*, praca zbiorowa, Krosno 1994.
 - Terlecka W., *Granice opiekuńczości nauczyciela*, [w:] *Horyzonty pedagogicznej wyobraźni*, red. J.Kędzierska, K.Polak, Kraków 1998;
- Uzupelniająca:**
- Ablewicz K., *Janusz Korczak - wolność - wychowanie*, [w:] *Granice wolności i przymusu w edukacji szkolnej*, red. J. Danilewska, Kraków 2001.
 - Maliszewski W.J., red. *Komunikowanie społeczne w edukacji: dyskurs nad rolą komunikowania*, Toruń 2006.
 - Szmidt K.J., *Pedagogika twórczości*, GWP, Gdańsk 2007.

Informacje dodatkowe:

Dodatkowe obowiązki prowadzącego wraz z szacowaną całkowitą liczbą godzin:
Konsultacje – 15 godzin
Poprawa prac projektowych – 5 godzin
Przygotowanie i poprawa prac samodzielnych- 15 godzin
W sumie: 35 godziny